

Йордан Кушев

ОПАКА ДЪРЖАВА

стихове за деца

На Мозарт!

7. 04. 2013 г.

Винцо

то е
Корнелия

© Йордан Кушев, автор, 2009

© Владимир Марков Минчев, корица и графичен дизайн, 2009

© Петя Тодорова Иванова, художник, 2009

© Издателска къща „Анубис“ ООД, 2009

ISBN: 978-954-426-817-6

Йордан Кушев е роден на 25 юни 1935 г. в град Будапеща – Унгария. Детството и юношеството си прекарва в с. Поликраище, Горнооряховска община. От 1974 г. живее в гр. Велико Търново.

Завършил е икономика във Висш финансово-стопански институт „Д. А. Ценов“, Свищов.

Автор е на пет книги за деца и пет за възрастни. Член е на Съюза на българските писатели. Първата му стихосбирка за деца „Огънче гори“ е наградена от Съюза на българските писатели като дебютна книга за 1993 г. Негови стихове за деца са включени в учебници и учебни помагала за ученици от началния курс.

УСМИВКАТА НА МАМА

Нямам радост по-голяма
от усмивката на мама.

Като слънцето изгрява
и с любов ме озарява.

Разцъфтява като цвете
и като звездица свети.

Тя е обич, тя е ласка...
Тя е винаги прекрасна.

ДЕТСКА КНИЖКА

Всяка детска книжка е другарче живо.
Има сродната съдба на плодна нива.

Буквичките – малки и крилати –
сякаш че са семенца посяти...

Те поникват в детската душица
и приличат много на пшеница,

от която ще омесят питу,
та душите ни да бъдат сити.

ЗАЛЪГАЛКА

Купиха на Лалка
кукла зальгалка.

Но не иска Лалка
детска зальгалка.

Сърди се и плаче:
иска си тя братче.

МАЙСТОР МИШО

Подариха му играчка,
ала скоро той я смачка.

Почна да я ремонтира,
но я просто демонтира.

И какво след туй се случи?
Купче части се получи.

След ремонта бърз на Мишо
части имаше в излишък.

Както после се разбра:
тя не става за игра.

ВСЕКИ МИ СЕ КАРА

Баба ми се кара,
че не ям попара.

Мама ми се кара,
счупих сешоара.

Кака ми се кара,
скъсах ù буквара.

Всеки ден у нас
съм виновен аз.

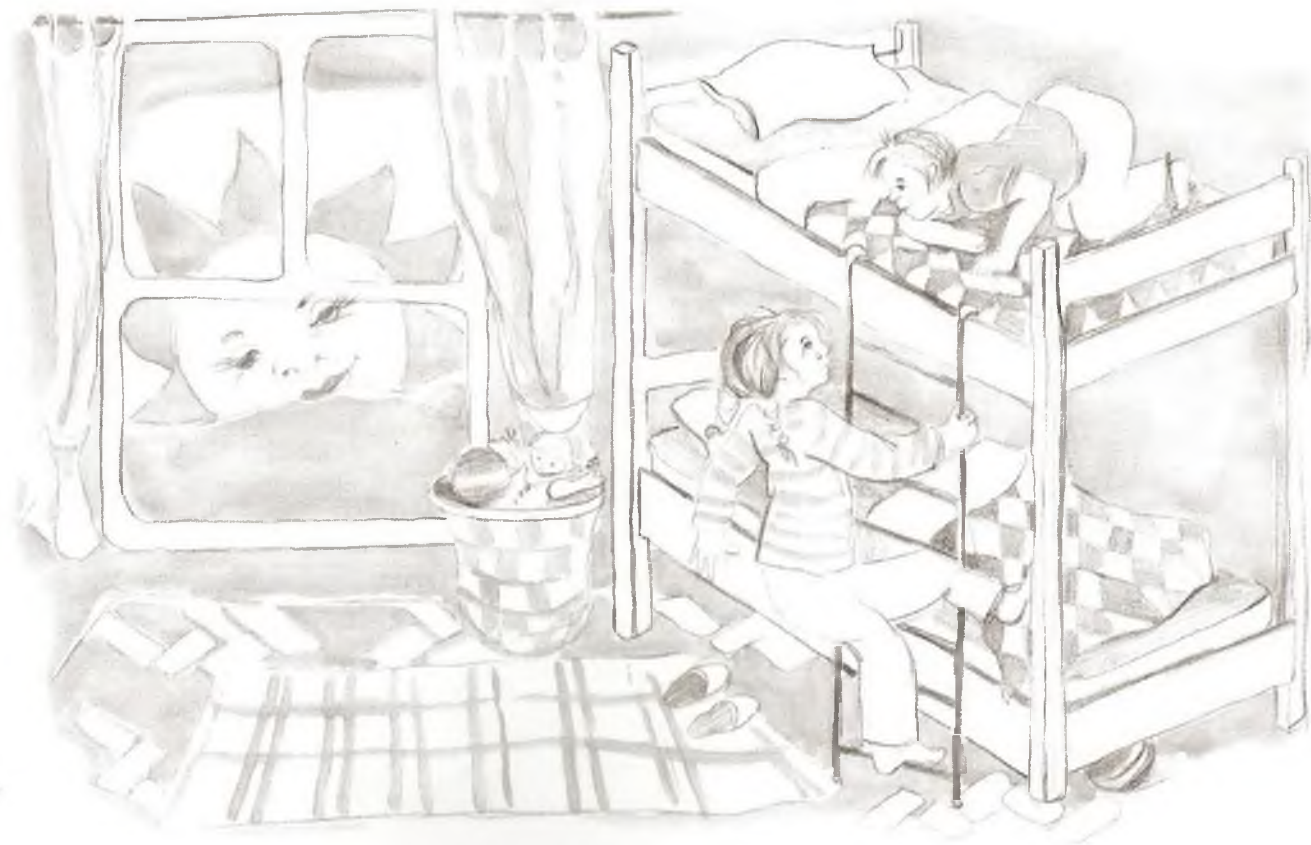

УТРО

Утро. Слънчо е на крак.
По земята тръгва пак.

Свети бялата му риза...
През прозореца той влиза.

С топла длан челата гали.
Буди поспанковци заспали.

ПЛАДНЕ

Пладне. Слънчо е в зенита.
За почивка той не пита.

С кърпа бърше си челото.
На човека за доброто

праща си лъчите коси...
Пелерина златна носи.

ЗАЛЕЗ

Трудил се добре цял ден,
Слънчо слиза уморен.

Слиза бавно зад баира,
у дома се той прибира.

Поработил, вече иска
да полегне за почивка.

ЗВЕЗДА С ФЕНЕРЧЕ

Всякоя звездица има
по едно добро фенерче.
Тя през лято и през зима
палва си го всяка вечер.

ЗА МАМА БОЛЕЯ

Мъката ми е голяма.
Трети ден е болна мама.

Аз присядам до леглото.
И я милвам по челото...

Помня как над мен е бдяла.
Колко нощи не е спала...

Днес за мама аз боля.
Грижа се, – да оздравее.

ГЕВРЕЧЕ

Едно Геврече,
щом свари се
и изпече,
радостно на Рачо рече:

„Слушай, братко,
зная, че съм сладко.
Хайде, подели ме
с твоято братче,
да похапне,
да расте юначе“.

ПЪРВОКЛАСНИК

Сякаш вчера бе момчето
в детската градина. Ето:
първокласник то сега е.
Кой ли днес ще го познае?

Към училището крачи
редом с други минувачи.
Него вече води мама.
Тя в завода е на смяна.

То си шепне полугласно:
„Колко много съм порасло!“

БЯЛО, ЗЕЛЕНО, ЧЕРВЕНО

Зная, че всяка гържава
родното знаме развява.

В празници светли се вее.
Слънцето топло го грее.

Гали му то цветовете.
Знамето празнично свети.

Нашето с цвят подредено:
бяло,
зелено,
червено.

ТАРАЛЕЖОВА БРАДА

Дядо, днес си като Таралеж –
бузите ми ти с брадата си бодеш.

Мисля и се чудя аз на Таралежа,
здето из гората тъй се ежи:

да се бръсне щом не се научи,
как ли той целува своето внуче?

ДЕЦАТА ПО СВЕТА

Като птички са децата –
пъстри, лекокрили по света.
В радост трепкат им сърцата,
на криле ги носи песента...

Като птички си приличат –
весело навред кръжат.
Искрено се те обичат,
могат нежно и да се мешат.

Колко свежа радост грее
в техните светулчици-очи!
Те за обич все копнеят,
за игри и пролетни лъчи!

БАЛЕТ

Тези палави снежинки бели
накъде ли тичат, накъде ли?

Колко леко, плавно се премятат
и тъй тихо стъпват на земята.

Гледам ги и мисля си накрая,
че балет възшебен те играят...

ГОРСКО ПОТОЧЕ

Под клоните на бука
поточето бълбука.

Къвач по клона чука.
Поточето бълбука.

И кукувица кука.
Поточето бълбука.

За радост и сполука –
поточето бълбука.

Поспри, послушай тука:
поточето бълбука...

НАСЛУКА

Тръгнали на лов за зайци
двама-трима храбри старци.

Дълго старците вървели,
ала зайци не видели.

Чули страшен рев внезапно
и побягнали обратно...

– Чакайте, ловджии стари,
не е звяр, реве магаре!

КЕНГУРУ

Кенгуруто е животно умно.
Може туй да ви изглежда чудно.

То си носи винаги торбичка,
ала не по някаква привичка.

Тя е на корема му пришита.
Отворете си сега ушите

и не ми задавайте въпроси:
Кенгуруто в нея
рожбата си носи.

ОПАКА ДЪРЖАВА

1.

Всичко все наопак става
в непозната вам държава.
Не е тя в Европа, ни край Нил,
ала аз за вас съм я открил.
Странни са нещата в нея
и чудаци там живеят;
и животни има, и цветя –
Галиматия се казва тя.

Разрешете ми накрая
с нея да ви запозная.
Тя започва от съседски двор
и достига синия простор:

2.

Кротка котка лае напред двора;
Куче кудкудяка на стобора;
Ярка пък мучи – в обора влиза;
Крава чурулика на корниза;
Заяк бавно пъпли по земята;
Червей на подскоци се премята;
Агне до забрава кукурига;
Петльо гордо блее: „Стига, стига!“.
И от клонест орех круши зрели,
падат чудно – меко на къдели...

Е, кажете ми, деца, къде ли
чудеса такива сте видели?

3.

Тръгнал в ранно утро старец млад,
да обходи този чуден свят.

Бродил тридесет и три недели...

Ей какво очите му видели:

Слон с Муха се кара на пазара,
че го е преметнала в кантара,
а на същия пазар

пастърма продава стар Комар;

по-нататък сред полето – Крава

сладолед от вимето си дава;

пък Магаре с мънички уши

чуди се какво ли да реши,

че го срещнал присмехулник Кос

и го смаял с някакъв въпрос...

Ей такива чудесии стават

във измислена от мен държава.

В СВЕТА НА ДЕТСКАТА ДЪРЖАВА

Името на Йордан Кушев е познато на детския читател още от 80-те години на миналия век. Широка популярност обаче авторът получи, когато книгата му „Огънче гори“ беше високо оценена от литературната критика, а за малките читатели стана най-търсено четиво. С всяко следващо свое произведение авторът печели все повече и повече приятели на детската литература и на своето творчество и с право се наложи като един от най-талантливите съвременни български автори за деца.

Основание да изрека тези свои думи ми дава и появата на новата му стихосбирка „Опака държава“. Както и в предишните си произведения, Йордан Кушев ни показва, че детският свят му е познат и близък. Нещо повече – той е част от неговото светоусещане, от обичта му към подрастващите, от разбирането на чувствата и мислите им, на желанията и стремежите им, на онова, което ги тревожи и вълнува.

И в „Опака държава“ поетът остава верен на традициите в българската детска литература, но като всеки даровит автор, внася нови детайли, съзвучни с днешния духовен и социален климат, начин на живот и мислене, приемане на света и извършващите се в него глобални промени.

Едно от забележителните качества на Йордан Кушев като детски творец, което доминира и в новата му книга, е, че умее да изпълва закачливите си стихове и поетични небивалици с приятен и лек за възприемане хумор. Като пример в „Опака държава“ мога да посоча „Майстор Мишо“, „Таралежова брада“, „Опака държава“ и др.

Привлекателно в новата книга на автора е и отношението му към природата. Нейното въздействие върху детето се забелязва в голяма част от произведенията му. Тя присъства в тях било като самостоятелен образ, било като част от „сюжетната“ история, било като фон на разиграващи се случки и събития или в съчетание с детското поведение в даден момент.

Играта е също един от основните компоненти не само в „Опака държава“, но и в цялостното творчество за деца на Йордан Кушев. Той знае, че играта е в същността на детската природа, и се стреми, обличайки я в поетична форма, да възпитава нравствени добродетели, знания, хуманизъм и обич, от една страна, а от друга, по естествен път да привлича детското внимание и детския интерес. Примерно стихотворенията „Залъгалка“, „Всеки ми се кара“, „Геврече“, „Горско поточе“ и пр.

„Опака държава“ е единна като звучене и послание книга. Забавният елемент и високата художествена стойност на включените в нея творби, вярвам, ще допаднат на читателите и ще им донесат истински емоционални преживявания.

Благовеста Касабова

Йорган Кушев

ОПАКА ДЪРЖАВА

стихове за деца

Главен редактор *Летелина Крумова*

Редактор *Благовеста Касабова*

Художествен редактор *Владимир Минчев*

Художник *Петя Иванова*

Технически редактор *Николина Стойкова*

Компютърна обработка *Виктория Сотирова*

Коректор *Татяна Джунова*

Българска. Издание първо. Излязла от печат 2009 г.

Формат 70×100/16. Печатни коли 3,25

„Булвест – София“ АД, печатница „Вулкан“

ISBN: 978-954-426-817-6

